

Testy

MADAR Sp. z o.o.
41-819 Zabrze, ul. Skłodowskiej 12d/3
Biuro Handlowe: 41-800 Zabrze, ul. Pośpiecha 23
<http://www.madar.com.pl>
e-mail: madar@madar.com.pl
tel./fax (0 32) 278-66-65, tel. 0-601-44-65-00

20 sierpnia 2007

1. Testy

W wyniku awarii może okazać się, że dane w programie nie są spójne - tzn. dana operacja jest zapisana inaczej w różnych bazach. Takie sytuacje mogą wystąpić i najczęściej są trudne do zlokalizowania i poprawy. Pomocnymi przy sprawdzaniu poprawności wpisanych danych są specjalne opcje - testy.

Uwaga: Tylko „wyczyszczenie” testów, tzn. doprowadzenie do tego, by żaden test nie wykazywał pozycji błędnych, jest gwarancją spójności SYSTEMU.

RADA: należy znaleźć dzień, w którym nie bilansują się strony, najefektywniej metodą „na pół / na pół” - zestawienie za cały miesiąc, od 1-15, od 1-7 itp.

1.1 Zaliczki

1.1.1 Zaliczki - porównanie kwot rozliczonych i odliczonych na fakturze

Opis testu

Numer wydruku	100
Nazwa	obroty na magazynie
Lokalizacja	magazyn - wydruki - obroty na magazynie
Zastosowanie	Porównanie podatku VAT odliczonego na fakturach sprzedaży i rozliczonego w zaliczce.
Wartość prawidłowa	Wykazane wartości rozliczonych zaliczek oraz suma zaliczek z uwag na fakturach powinny być jednakowe.

Ustawienia opcji wydruku

okres od .. do	data początkowa i końcowa, za jaki będą brane rozliczone zaliczki,
rodzaj	należy ustawić kontrahenci wg wartości ,
POLA ZDEFINIOWANE	należy wprowadzić pola z zakładki rejestrzy według tabeli.

Interpretacja wydruków

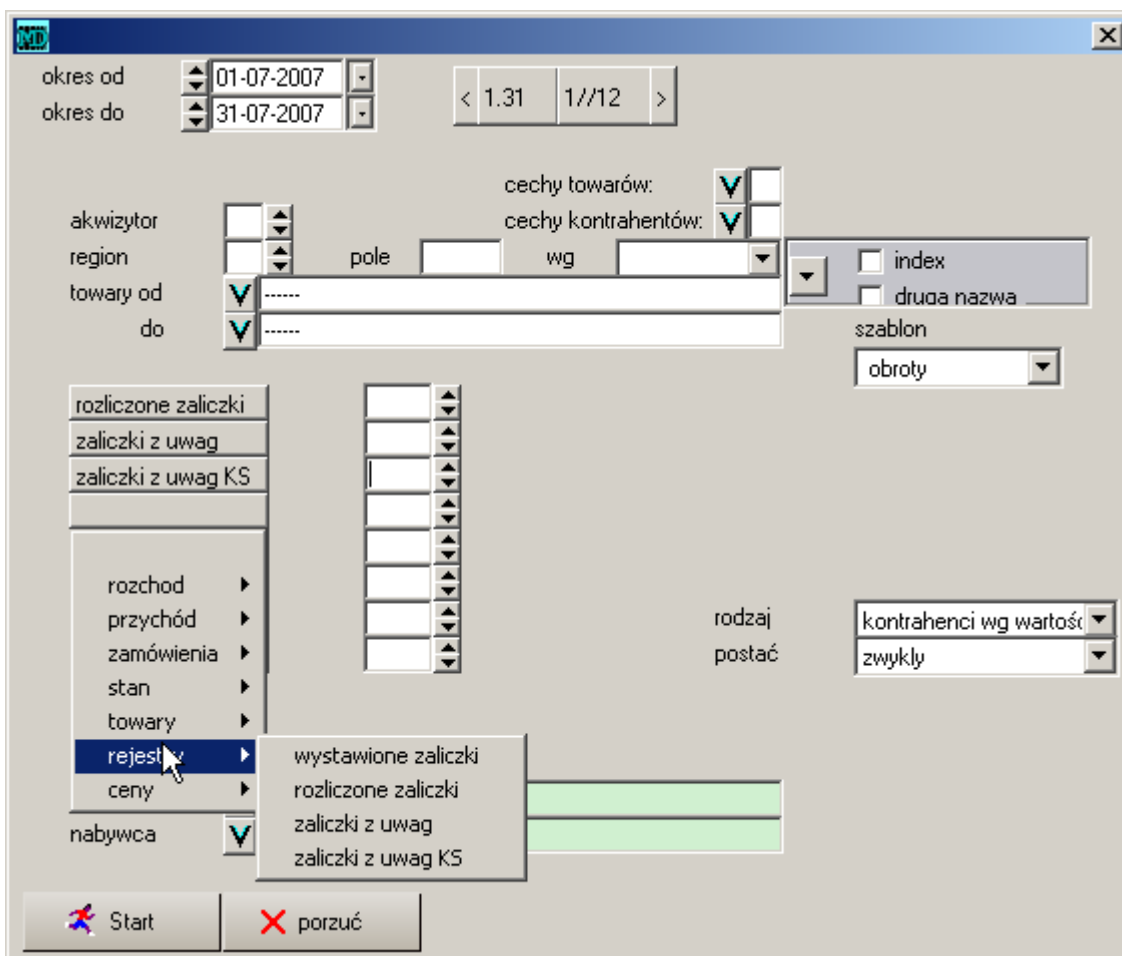
Wykazane kwoty na zestawieniu pokazują wartości podatku VAT rozliczonego w rejestrach VAT w opcji **księgowość - rejestrzy VAT** w danym okresie oraz podatek VAT, o który został obniżony podatek wykazany w fakturach VAT.

Pozycje w rejestrze, w których nastąpiło rozliczenie zaliczek, są oznaczone jako **zo** i podsumowane na końcu w linii opisanej jako **rozliczenie zaliczek** – w rejestrze zaliczek oraz **rozliczone zaliczki** – w rejestrze sprzedaży.

W bezbłędnym przypadku suma obniżonego podatku VAT z faktur sprzedaży powinna być równa podatkowi wykazanemu w rejestrach VAT. W podanym przykładzie suma kolumn **zaliczki z u** powinna być taka sama, jak kolumna **rozliczone z**.

Poprawa błędów

W przypadku stwierdzenia niezgodności konieczna jest poprawa błędu.

Rysunek 1.1: Ustawienia wydruku do testu zaliczek 'obroty na magazynie'

REJESTR zaliczek od odbiorców		za okres od dnia 01/07/2007 do dnia 31/07/2007					
Lp.	numer data dok	kontrahent adres	NIP dotyczy	razem NETTO razem VAT razem BRUTTO	zł	%	VAT zł
1	ZODB 126/200 2/ 7/ 2007 03/ 07/ 2007 2/ 7/ 2007	AMB Faktura zaliczkowa	NIP5832504469 KARTA 111747	409, 84 90, 16 500, 00	409, 84 409, 84	22 7 0 fz	90, 16 90, 16
2	ZODB 127/200 2/ 7/ 2007 03/ 07/ 2007 2/ 7/ 2007 19/ 7/ 2007	AMB Faktura zaliczkowa rozliczenie zaliczki	NIP5832504469 FA 570/07	1. 639, 34 360, 66 2. 000, 00	1. 639, 34 - 1. 639, 34	22 7 0 fz zo	360, 66 - 360, 66
3	ZODB 168/200 21/ 7/ 2007 21/ 07/ 2007 21/ 7/ 2007	AMB Faktura zaliczkowa	NIP5832504469 KP M110387	245, 90 54, 10 300, 00	245, 90 245, 90	22 7 0 fz	54, 10 54, 10
razem						22 7 0	
				faktury zaliczki rozliczenie zaliczek	2. 800, 00 - 2. 000, 00	fz zo	504, 10 - 360, 66

rejestr sprzedaży		za okres od dnia 01/07/2007 do dnia 31/07/2007					
		magazyn 23 M-11h					
Lp.	numer data wyst data sprzed	kontrahent adres	NIP	oper	razem NETTO razem VAT razem BRUTTO	podstawa zł	VAT % zł
1.	FA 570/M11/07 19/ 07/ 07 19/ 07/ 07	AMB NIP5832504469 ZODB11 127/2007			5. 300, 82 1. 166, 18 6. 467, 00 - 2. 000, 00	5. 300, 82 - 1. 639, 34	22 7 0 zo - 360, 66
RAZEM NETTO					5. 300, 82	5. 300, 82	22
VAT					1. 166, 18		7
BRUTTO					6. 467, 00		0
rozliczone zaliczki -> brutto zo VAT					- 2. 000, 00	- 1. 639, 34	zo - 360, 66

Rysunek 1.2: Rejestr VAT z wykazaną rozliczoną zaliczką

za okres nazwa	01/ 07/ 2007	do 31/07/2007	rozliczone z 0	zaliczki z u 0	zaliczki z u 0
AM			360, 66	360, 66	
GÓR			65, 42		65, 42
IZC			540, 98	540, 98	
JAKUB			90, 16	90, 16	

Rysunek 1.3: Zgodność potrąconego VAT z zaliczki na fakturze i odliczenia

Tabela 1.1: Znaczenie pól zdefiniowanych z sekcji 'rejstry'

Nazwa pola sekcji rejstry	Nazwa na wydruku:	Opis
rozliczone zaliczki	rozliczone z	kwota zaliczek wprowadzonych do rejestru – oznaczone jako rozliczone, czyli data VAT różna od daty księgowania (data VAT mieści się we wprowadzonym okresie),
zaliczki z uwag	zaliczki z u	kwota VAT wykazana w zaliczkach na fakturach sprzedaży (z opcji magazyn i odliczone od faktury),
zaliczki z uwag KS	zaliczki z u	kwota VAT wykazana w zaliczkach na fakturach usługowych (z opcji księgowość - fakturowanie) i odliczone od faktury,
opcjonalnie:		
wystawione zaliczki	wystawione z	kwota zaliczek wprowadzonych do rejestru (data księgowania mieści się we wprowadzonym okresie).

1 FA : 1 zaliczka Jeśli została wystawiona zaliczka i całkowicie rozliczona na fakturze sprzedaży, a pozycja pojawia się na teście to prawdopodobnie nie zostało wskazane w zaliczce, że została już rozliczona. Wystarczy wejść do opcji **administracja - bazy** zakładka **kasa**, ustawić się na danej fakturze zaliczkowej, wybrać opcję **rejstry VAT - operacje - rozlicz zaliczkę** i połączyć ją z odpowiednią fakturą.

Rozliczenie częściowe Występuje wtedy, gdy wpłacona zaliczka jest większa, niż ta, wykazana na fakturze. Konieczne jest w takim przypadku:

1. Dopisanie rozliczenia częściowego.
2. Rozliczenie dopisanej części z fakturą w opcji **rejstry VAT - operacje - rozlicz zaliczkę**.

1 FA : kilka zaliczek Jeśli na jednej fakturze rozliczonych zostanie kilka faktur konieczne jest:

1. Wczytanie faktury do poprawy.
2. Wybranie opcji **zaliczki** – a następnie wybranie w polu **V** z listy odpowiednie zaliczki.

1.1.2 Test - wykaz zaliczek błędnie rozliczonych

Opis testu

Numer wydruku	111
Nazwa	test zaliczki
Lokalizacja	administracja - testy - zaliczki
Zastosowanie	Wykaz dokumentów, dla których nieprawidłowo zostało oznaczone rozliczenie zaliczek.
Wartość prawidłowa	Zestawienie powinno być puste. Wykazane dokumenty oznaczają wartości błędne.

Ustawienie opcji

Należy podać daty początkową i końcową okresu, za jaki będzie przeprowadzany test.

Interpretacja wyników

Ze względu na wielostronny system odliczania kwot wpłaconych zaliczek, wystawionych faktur zaliczkowych i rozliczania VAT w programie każda związana z tym operacja powinna być ze sobą powiązana ??:

- **wpłata zaliczki** do kasy bądź banku powinna zostać wzajemnie powiązana z **fakturą zaliczkową** (programowo ustawiany znacznik),

— **faktura zaliczkowa** rozliczona powinna zostać wzajemnie powiązana z **fakturą sprzedaży** (programowo ustawiany znacznik oraz odpowiednie daty).

Na zestawieniu pojawiają się dokumenty zapłaty, faktury zaliczkowe oraz faktury sprzedaży, w których ustawienia pól i znaczników sugerują wzajemne powiązanie, ale dokument nie został prawidłowo rozliczony.

Poprawa błędów

Przy "podejrzanych" dokumentach pojawiają się komunikaty, które ułatwiają poprawę błędów.

„nie znaleziono wpłaty” Dotyczy dokumentów wystawionych zaliczek. Do każdej bowiem zaliczki powinna być przyporządkowana wpłata do kasy / banku. W celu poprawy należy odnaleźć wpłatę do wskazanej zaliczki w opcji **administracja - bazy** w zakładce **kasa**, ustawić się na niej i wykonać funkcje **operacje - dowiąż zaliczkę**. Następnie wskazać z listy zaliczkę odpowiadającą wpłacie.

„brak faktury zaliczkowej” Opisuje przypadek odwrotny do poprzedniego - została wprowadzona do kasy (banku) zaliczka i nie skojarzona z nią faktura zaliczkowa. W celu poprawy należy odnaleźć wpłatę w opcji **administracja - bazy** w zakładce **kasa**, ustawić się na niej i wykonać funkcje **operacje - dowiąż zaliczkę**. Następnie wskazać z listy zaliczkę odpowiadającą wpłacie.

„nie znaleziono sprzedaży” Dotyczy dokumentów wystawionych i rozliczonych zaliczek (tzn. takich, w których data VAT jest różna od daty wystawienia). Taka zaliczka powinna bowiem być powiązana z fakturą sprzedaży. W celu poprawy należy odnaleźć fakturę zaliczkową w opcji **administracja - bazy** w zakładce **rejestr VAT**, ustawić się na niej i wykonać funkcje **operacje - rozlicz zaliczkę**. Następnie wskazać z listy fakturę odpowiadającą wpłacie.

„brak rozliczenia faktury + kwota” Dotyczy dokumentów sprzedaży, od których została odliczona zaliczka – jednak faktura zaliczkowa nie jest prawidłowo powiązana z fakturą sprzedaży.

W celu poprawy należy odnaleźć fakturę zaliczkową rozliczoną na fakturze sprzedaży w opcji **administracja - bazy** w zakładce **rejestr VAT**, ustawić się na niej i wykonać funkcje **operacje - rozlicz zaliczkę**. Następnie wskazać z listy fakturę odpowiadającą wpłacie.

Może również wskazywać (szczególnie jeśli obok komunikatu pojawia się kwota) **rozliczenie częściowe zaliczki**. Należy dopisać częściowe rozliczenie ?? oraz postąpić w ten sam sposób co w poprzednim przypadku.

Więcej informacji w rozdziale poświęconym zaliczkom ??.

1.1.3 Test rozliczenie zaliczek

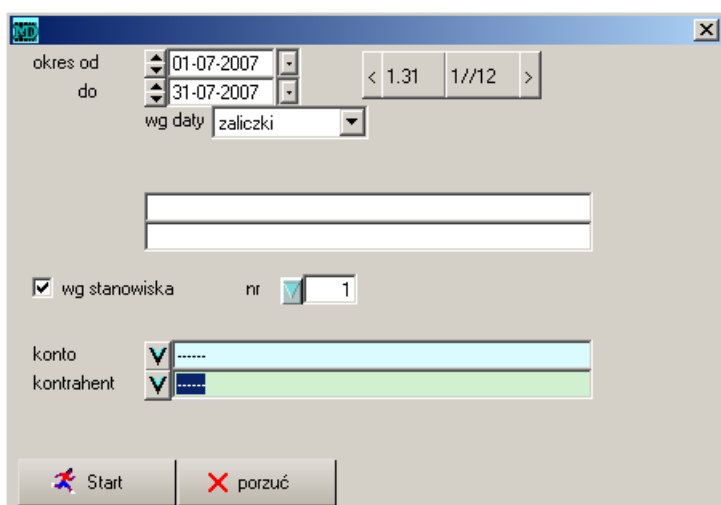
Opis testu

Numer wydruku	112
Nazwa	test rozliczenie zaliczek.
Lokalizacja	administracja - bazy rejestr vat w menu lokalnym zestawienia - rozliczenie zaliczek .
Zastosowanie	Zestawienie zsumowanych kwot według wystawionych dokumentów zapłat, faktur zaliczkowych i sprzedaży. W kolumnach pojawiają się kwoty: wystawionej zaliczki, wpłaty do kasy (banku), odliczone zaliczki na fakturze.
Wartość prawidłowa	W idealnym przypadku wszystkie kwoty powinny być równe.

Ustawienia opcji

Po wybraniu opcji **administracja - bazy rejestry vat** w menu lokalnym **zestawienia - rozliczenie zaliczek** pojawia się okienko pozwalające na wprowadzenie parametrów testu:

okres od ..do	data początkowa i końcowa okresu, za jaki będzie tworzony test,
wg daty	podany okres może dotyczyć zaliczki bądź rozliczenia zaliczki ,
wg stanowiska	☒ zestawienie dla wybranego stanowiska,
nr	numer stanowiska , dla którego będzie tworzony test, AKTYWNE JEŚLI ZAZNACZONE POLE ☒ wg stanowiska ,
konto	wprowadzając konto można ograniczyć test tylko dla wybranego konta,
kontrahent	można wykonać test dla wybranego kontrahenta.

Rysunek 1.4: Ustawienia testu zaliczek

Interpretacja wyników

Na zestawieniu pojawiają się wiersze opisujące rozliczenie poszczególnego dokumentu oraz kolumny, z wpisanymi kwotami:

data	data wystawienia dokumentu,
opis	numer dokumentu, kontrahent oraz ewentualny opis niezgodności,
FA zaliczka	kwota rozliczonej na fakturze zaliczkowej zaliczki,
wpłata	powiązanej kwota wpłat do kasy lub banku zaliczki,
faktura	kwota zaliczki wykazanej na fakturze sprzedaży.

W idealnym przypadku wszystkie kwoty powinny być równe.

Poprawa błędów

W przypadku niezgodności na wydruku pojawiają się komunikaty:

„nie znaleziono wpłaty” Do faktury zaliczkowej nie istnieje bądź nie została przyporządkowana wpłata do kasy (banku).

„nie rozliczone” Zaliczka nie jest oznaczona jako rozliczona. Sytuacja prawidłowa.

rozliczenie zaliczek za okres od dnia 01/08/2007 do dnia 31/08/2007						
LP	data	opis	FA zaliczka	wplata	faktura	typ
1	01/ 08/ 2007 / / 18/ 08/ 2007 16/ 08/ 2007	ZODB 001/07 FA 12/ 07 Kowalski KP 0007 zaliczka FA 12/ 07	1. 000, 00	1. 000, 00	1. 000, 00	
2	13/ 08/ 2007 / / 18/ 08/ 2007 20/ 08/ 2007	ZODB 002/07 FA 13/ 07 Kowalski KP 0008 zaliczka FA 13/ 07	2. 000, 00	2. 000, 00	2. 000, 00	
		nierozliczone MA	3. 000, 00	3. 000, 00	3. 000, 00	

Rysunek 1.5: Prawidłowe wartości w teście zaliczek

„**brak rozliczenia faktury**” Została rozliczona zaliczka na fakturze sprzedaży, lecz brak faktury zaliczkowej

„**nie znaleziono sprzedaży -1**” Faktura zaliczkowa jest oznaczona jako rozliczona (data VAT jest inna niż data księgowania) lecz program nie odnalazł faktury sprzedaży, która jest obniżona o tę zaliczkę.

rozliczenie zaliczek za okres od dnia 01/05/2007 do dnia 31/10/2007						
LP	data	opis	FA zaliczka	wplata	faktura	typ
1	01/ 08/ 2007 / / 18/ 08/ 2007 16/ 08/ 2007	ZODB 001/07 FA 12/ 07 Kowalski KP 0007 zaliczka FA 12/ 07	1. 000, 00	1. 000, 00	1. 000, 00	
2	13/ 08/ 2007 / / 18/ 08/ 2007 20/ 08/ 2007	ZODB 002/07 FA 13/ 07 Kowalski KP 0008 zaliczka FA 13/ 07	2. 000, 00	2. 000, 00	2. 000, 00	
3	18/ 08/ 2007 / / / / / /	ZODB 003/07 ODBIORCA 1 nie znaleziono wpłaty nie znaleziono sprzedaży	152, 50		- 1, 00	
	27/ 05/ 2007 / /	FA 8/ 07 gotówka brak rozliczenia faktury nierozliczone WN	31, 50	3. 000, 00	122, 00 3. 121, 00	

Rysunek 1.6: Błędy wykazywane na teście zaliczek

Sposób naprawy błędów jest taki sam jak w przypadku testu 111 - **wykaz zaliczek błędnie rozliczonych 1.1.2**. Pomocne skorzystanie z funkcji rozliczających:

- **dowiąż zaliczkę** – oznacza dokument zapłaty (kasa bądź bank) jako powiązany z zaliczką,
- **rozlicz zaliczkę** – zmienia status i dowiązanie zaliczki na rozliczoną (wystawioną do niej fakturę końcową).

1.2 Rozrachunki z dostawcami / odbiorcami

1.2.1 Test niezapłaconych

Opis testu

Numer wydruku	101
Nazwa	test niezapłacone
Lokalizacja	administracja - bazy w zależności od rodzaju transakcji: <ul style="list-style-type: none">— dostawcy na magazyn – dostawcy ,— odbiorcy z magazynu – odbiorcy ,— dokumenty z rejestru – rejestr VAT . Test dostępny w menu pomocniczym w opcji test - niezapłacone .
Zastosowanie	Porównanie pozycji z dwóch baz: niezapłaconych oraz transakcji.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne.

Ustawienia opcji wydruku

Bez ustawień.

Interpretacja wydruków

Wykazane pozycje oznaczają odnalezienie pozycji błędnych, tzn. takich, dla których suma niezapłaconych oraz kwota wynikająca z transakcji (dokumentów i zapłat) są różne.

Na wydruku pojawia się nazwa kontrahenta oraz wartości dewizowa i złotówkowa. Niezapłacone bowiem dotyczą zarówno kwot i operacji złotówkowych, jak i dewiz. Może się więc zdarzyć przypadek, gdy tylko jedna z nich jest nieprawidłowa, bądź obie.

test kontrahentow		
nazwa	dewiz	wartosc
Bankowy Fundusz Gospodarczy 90-123 Warszawa	200, 00	990, 00
BATER II Sp. z o.o. 31-900 Jabłonna	- 200, 00	- 990, 00
DRAGON NIEMCY	- 103, 00	
Jan Nowak		- 1. 478, 40
	RAZEM	- 103 - 1. 478, 40

Rysunek 1.7: Pozycje błędne na teście niezapłaconych

W bezbłędnym przypadku wydruk powinien być pusty.

Wystąpienie pozycji na zestawieniu oznacza, że saldo transakcji dla danego kontrahenta jest inne niż jego niezapłacone. Widoczne to jest po wykonaniu dwóch zestawień, w których końcowe saldo nie będzie równe:

zestawienia - transakcje - widoczne są zarówno dokumenty, jak i zapłaty za nie,

zestawienia - niezapłacone - widoczne są tylko pozycje niezapłacone.

Bardzo pomocne okazuje się wykonanie testu **test - dla kontrahenta 1.2.2**, na którym wykazane są numery "podejrzanych" dokumentów.

test kontrahentow		
nazwa	dewiz	wartosc
RAZEM		

Rysunek 1.8: Wydruk testu niezapłaconych oznaczający brak błędów

operacje w rejestrach
za okres od / / do 31/12/2078
Jan Nowak

Lp.	data	NIP: dowód	treść	Winien	MA	konto
1	28/ 01/ 2004	FA0006	FA 4932 SPRZEDAŻ	1 478, 40	---	201- 00
2	28/ 07/ 2005	KSZ0028		---	122, 00	202- 00
3	28/ 07/ 2005	KW 0009	Z.zob.-KSZ0028 KSZ0028	50, 00	---	202- 00
4	28/ 07/ 2005	KW 0010	Z.zob.-KSZ0028 KSZ0028	72, 00	---	202- 00
5	14/ 08/ 2007	KSZ0033		---	298, 90	202- 00
SALDO			MA MA WN	bilans otwarcia obrotu poprzednio OBROTY narastająco	1. 600, 40 420, 90	
			1. 179, 50	1. 600, 40	420, 90	

brakująca pozycja w niezapłaconych

WYKAZ POZYCJI NIEZAPŁACONYCH

data	numer treść	kontrahent	kwota WN	kwota MA	data zapl.
14/ 08/ 07	KSZ0033	Jan Nowak	---	298, 90	0 14/ 08
		298, 90 Saldo		298, 90	

salda różne

Rysunek 1.9: Niezgodne salda pomiędzy transakcjami a niezapłaconymi

Poprawa błędów

Poszczególne transakcje związane z rozrachunkami zapisywane są w bazach transakcji oraz niezapłaconych - dostępnych w opcji **administracja - bazy** menu **listy** jako:

- *sprzedaż z magazynu*
odbiorcy
odbiorcy niezapłacone
- *dostawa na magazyn*
dostawcy
dostawcy niezapłacone
- *rejestry księgowe*
rejestry VAT
rejestry VAT niezapłacone

IK	opis	data	kwota	kontrahent
IK 0001		31/12		-----
IK 0001		31/12	111,00	DEKORTA BRNO
IK 0001		31/12	500,00	Turkawki S.j. 45-987 W
IK 0001		31/12	487,00	Milej s.c. 45-985 Kato
IK 0001		31/12	807,93	Mistral - op
KP 0001		01/01	452,61	.alwika 32-543 Skargów
WS 1/04		05/01	535,00	DEKORTA BRNO
FA0001		06/01	1.218,78	Adela
KSZ0001		08/01	146,77	BATERMAX Sp. z o.o. 31-9
FA0002	FA 984984 SPRZEDAŻ	09/01	535,00	DEKORTA BRNO
KSZ0002	FA 68498 Linux Mandrake 10.1	10/01	182,99	DudiSoft 32-320 Zobrzeg
KSZ0003	FA 496849 Telefon kom.	11/01	420,90	Piotrex 31-432 Pola dol
KSZ0004	FA 9815 naprawa Car Audio	14/01	1.494,50	V-tech 65-543 Katowice
KSZ0005	FA 646/1 Biurka	14/01	1.657,98	BATERMAX Sp. z o.o. 31-9
KSZ0006	FA 6484 Szkolenie dot. VoIP	14/01	610,00	Eliminator Sp. z o.o. 8
WS 2/01	Z.Nal.IK 0001-B0 234/ IK 0001	14/01	500,00	Turkawki S.j. 45-987 W
FA0003	FA 9841 SPRZEDAŻ	15/01	1.482,00	Korus - towarzółka 32-321

Rysunek 1.10: Dostęp do bazy transakcji i niezapłaconych w bazach

Pojawiające się błędy należy naprawiać bezpośrednio na bazach. Jeżeli:

- **jest za dużo niezapłaconych pozycji** – należy skasować transakcje z listy niezapłaconych.
- **jeżeli brak dokumentu w niezapłaconych** – wystarczy właściwy dokument wczytać do poprawy i ponownie go zapisać. Przy zapisywaniu program pyta się, czy „dopisać do niezapłaconych” i po potwierdzeniu dopisuje.
Można też brakującą kwotę uzupełnić w polu **niezapłacone** – dostępnym po dokonaniu edycji transakcji.

1.2.2 Test dla kontrahenta

Opis testu

Numer wydruku

102

Nazwa	test dla kontrahenta
Lokalizacja	administracja - bazy w zależności od rodzaju transakcji: <ul style="list-style-type: none"> — dostawcy na magazyn – dostawcy , — odbiorcy z magazynu – odbiorcy , — dokumenty z rejestru – rejestr VAT . Test dostępny w menu pomocniczym w opcji test - dla kontrahenta .
Zastosowanie	Wskazanie transakcji niezgodnych po porównaniu baz: niezapłaconych, transakcji oraz kasy. Jest najbardziej szczegółowy z testów dotyczących rozrachunków i umożliwia szybkie wykrycie błędnego dokumentu.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – numer dokumentu, typ i kwota.

Ustawienie opcji

Należy wskazać (wybrać) kontrahenta z listy kontrahentów, dla którego będzie wykonywany test.

Interpretacja wyników

Sprawdza, czy zapłaty w kasie dla wybranego kontrahenta odpowiadają zapłatom w rejestrach oraz pozycjom niezapłaconym. Wystąpienie niezgodności może wynikać z tych samych powodów, co w przypadku testu **kasa 1.2.3** oraz **niezapłacone 1.2.1**. Test ten jest bardziej szczegółowy niż poprzedni i umożliwia wykrycie odpowiedniego dokumentu. Zaleca się, by po wykonaniu testu **niezapłacone** bądź **kasa** sprawdzić kontrahenta właśnie za pomocą tego testu.

Pojawienie się dokumentu na wydruku oznacza, że program wykrył niezgodności pomiędzy poszczególnymi zapisami w bazach.

1. Występuje niezgodność pomiędzy bazą transakcji a bazą niezapłaconych, odpowiednio dostawców, odbiorców lub rejestrów VAT. Podana pozycja oznacza, że z transakcji wynika iż:
 - dany dokument został zapłacony, a w widnieje w bazie niezapłaconych,
 - na transakcjach brakuje dokumentu zapłaty a w bazie niezapłaconych – brakuje dokumentu (tak, jakby został zapłacony).

Ten przypadek jest uszczegółowieniem pozycji wykazywanych na teście niezapłaconych **1.2.1**.

2. Program nie potrafi powiązać zapłaty o podanym numerze i kwocie – zapisanej w bazie **kasa** – z transakcją zapisaną w odpowiedniej bazie dostawców, odbiorców lub rejestrów VAT. Jeśli więc porówna się dokumenty o podanym numerze wprowadzonym do kasy bądź banku z tymi, które pojawiają się w transakcjach – z dużym prawdopodobieństwem wystąpią różnice.

Ten przypadek jest uszczegółowieniem pozycji wykazywanych na teście kasy **1.2.3**.

Poprawa błędów

1. Postępować jak w przypadku **test niezapłacone 1.2.1**.
2. Postępować jak w przypadku **test kasy 1.2.3**.

test dla kontrahenta

Jan Nowak
FA0006 28/ 01/ 2004 FA 4932 | SPRZEDAŻ FA_V dw: 1.478,40 ma

rejestry VAT

zestawienia test operacje listy

kontrahent
konto

[podaj okres](#)

FA0006	FA 4932 SPRZEDAŻ	28/01	1.478,40	Jan Nowak
KSZ0028		26/07	122,00	Jan Nowak
KW 0009	Z.zob.-KSZ0028 KSZ0028	26/07	50,00	Jan Nowak
KW 0010	Z.zob.-KSZ0028 KSZ0028	26/07	72,00	Jan Nowak
KSZ0033		14/08	298,90	Jan Nowak

brak zapłaty do FA0006

dopisz podgląd edycja szukaj

rejestry VAT niezapłacone

zestawienia test operacje listy

kontrahent
konto

[podaj okres](#)

KSZ0033		14/08	298,90	Jan Nowak
---------	--	-------	--------	-----------

brak FA0006

dopisz podgląd edycja szukaj

Rysunek 1.11: Niezgodność pomiędzy bazą niezapłaconych a transakcji rejestrów VAT

1.2.3 Test kasa

Opis testu

Numer wydruku	103
Nazwa	test kasa
Lokalizacja	administracja - bazy w zależności od rodzaju transakcji: — dostawcy na magazyn – dostawcy , — odbiorcy z magazynu – odbiorcy , — dokumenty z rejestru – rejestr VAT . Test dostępny w menu pomocniczym w opcji test - kasa .
Zastosowanie	Wskazanie niezgodnych pozycji po porównaniu baz kasy oraz transakcji.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – nazwa kontrahenta oraz kwota.

Ustawienie opcji

Należy podać datę początkową i końcową okresu, za jaki wykonuje się test. Sprawdzane są tylko te dokumenty, które zostały zarejestrowane w podanym przedziale czasu.

Interpretacja wyników

Test zgodności transakcji kasowych i bankowych oraz tych, które „przeszły” do rejestrów. Program sumuje wszystkie operacje na kontrahenta występujące w bazach rejestrów oraz dostawców i odbiorców i porównuje z ogólną sumą w kasie. Wystąpienie pozycji na zestawieniu oznacza, że istnieje różnica pomiędzy zapisami w:

- transakcjach** – może brakować pozycji, bądź może istnieć taki dokument, który nie występuje w kasie,
- kasie, banku** – dokument związany z zapłatą za dokument nie występuje w odpowiednim rejestrze.

test kontrahentów		
nazwa	dewiz	wartosc
. alwika 32-543 Skargów McDonal - USA	500, 00	452, 61
RAZEM	500	452, 61

Rysunek 1.12: Niezgodność w teście kasa

Podobnie jak w poprzednim przypadku, pomocną funkcją przy lokalizacji błędnej pozycji, jest **test - dla kontrahenta** 1.2.2.

Poprawa błędów

Jeżeli na zestawieniu pojawiły się pozycje (kontrahenci) oznacza to, że test wykazał niezgodność. Przyczyną może być:

- Brak operacji w rejestrach.** Jeżeli zapłata została wprowadzona nie jako dokument związany z rejestrami i ma typ *kp*, *kw*, *Bank* to konsekwencją tego jest brak operacji w bazach transakcji. W takim przypadku należy zmienić typ poprzez wykonanie bilansowania – wejść do opcji **administracja - bazy** – do zakładki odpowiadającej bazie i wybrać opcję **operacja - bilansowanie**.

2. **Operacje występują, lecz niezgodny kontrahent lub kwota.** Należy dokonać zmian poprzez poprawę pozycji w kasie (banku) – wejść do opcji **księgowość - kasjer**, wybrać właściwy raport, wczytać do poprawy odpowiedni dokument dokonać zmian i zapisać.
W przypadku zapłat dla kontrahentów – należy dokonać anulacji pozycji i powtórnie wprowadzić poprawny zapis.
3. **Operacje występują, lecz niezgodny typ.** Należy wykonać bilansowanie (odbilansowanie) – skorzystać z opcji **administracja - bazy** – do zakładki odpowiadającej bazie i wybrać opcję **operacja - bilansowanie**.
4. **Za dużo operacji w rejestrach.** Jeżeli w rejestrach występuje więcej zapłat, niż jest wprowadzone do kasy (np. operacja została skasowana ręcznie w bazach kasy) należy ją skasować w bazach rejestrów transakcji i niezapłaconych.

Uwaga: W każdym przypadku należy najpierw zlokalizować przyczynę i dokładnie sprawdzić z dokumentami źródłowymi. Często bowiem okazuje się, że dzięki „czyszczeniu” danych za pomocą testu wykrywa się nieprawidłowo wprowadzone operacje.

1.3 Raporty kasowe i bankowe

1.3.1 Dekretacja kasy i banku

Opis testu

Numer wydruku	104
Nazwa	test dekretacja kasy
Lokalizacja	administracja - test - dekrety kas.
Zastosowanie	Wskazanie pozycji z bazy kasy, które nie są właściwie zadekretowane.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – numer dokumentu, data, nazwa kontrahenta, kwota oraz opis błędu.

Ustawienie opcji

Podaje się okres, za jaki będzie wykonywany test oraz kontrahenta. Jeśli po pojawieniu się listy kontrahentów zostanie naciśnięty klawisz **Esc** test zostanie wykonany dla wszystkich kontrahentów.

Interpretacja wydruku

Test kasy ma sens tylko w przypadku prowadzenia pełnej księgowości i po zadekretowaniu wszystkich raportów z okresu, za jaki są sprawdzane dane. W wyniku wykonania testu pojawia się na ekranie zestawienie – występujące na nim pozycje oznaczają, że operacje nie zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami w programie.

Do najczęściej występujących błędów należą

1. Brak zdefiniowanego konta kasy / banku w nagłówku raportu.
Przy poszczególnych pozycjach wpłaty i wypłaty wprowadza się jedynie konto przeciwstawne do konta kasy / banku, które określa się w nagłówku raportu. Pozycje, dla których raport nie ma zdefiniowanego konta są wykazywane na zestawieniu.
2. Brak dekretu (konta przeciwstawnego) na wpłacie / wypłacie.
Każda pozycja raportu musi mieć wprowadzone konto przeciwstawne.

3. Niewłaściwy typ dokumentu – w szczególności dotyczącego zapłaty rozrachunków.
Jeżeli konta rozrachunków są oznaczone w planie kont jako **R rozrachunki** to test sprawdza, czy pozycje w raportach zadekretowane lub zaksięgowane na odpowiednie konta rozrachunków były wprowadzane przez odpowiednie funkcje zapłaty z właściwym typem. Jest to o tyle ważne, że tylko w przypadku prawidłowo wykonanej zapłaty dokonuje się odpowiednia zmiana w księgach pomocniczych tzn. jeżeli jakkolwiek z operacji była wykonana nieprawidłowo analityka kontrahentów nie będzie odzwierciedlała stanu faktycznego.
4. Niezgodność pomiędzy zapisem tej samej operacji w kasie / banku oraz transakcjach.
Każda operacja związana z rozrachunkami zapisywana jest równocześnie w bazie transakcji. W wyniku błędu może zdarzyć się, że dana operacja jest zapisana inaczej w bazie kasy, inaczej w bazie odbiorców, dostawców bądź rejestrach VAT (w zależności od typu).

Test można wykonać również w opcji **baza - baza kasjer - test**. Zaleca się wykonywać test po dekretacji, przed zaksięgowaniem raportów.

TEST DOKUMENTOW KASY

KP 0001 Z.Nal.FA0014-FA 46086	Z.Rej	01/ 01/ 2004	452, 81	konto: 201-000 .alwika 32-543 Skargów	nie znaleziono
KW 0001 FA 1	kw	06/ 01/ 2005	200, 00	konto: 201-000 Kopus - towarówka 32-321 Gliwice	brak konta raportu
KP 0001 FA j4545	kp	06/ 01/ 2005	650, 00	konto: ELPACK 87-900 Pole Górna	brak dekretu
WB002p.01 zapłata	Z.Rej	19/ 01/ 2005	990, 00	konto: 010-400 BATER II Sp. z o.o. 31-900 Jabłonna	brak konta raportu
KW 0004 zapł.za fa 686	Z.Rej	11/ 08/ 2005	200, 00	konto: 202-000 Stacja benzynowa	powtórz dekretacje
KP/c/0001 Z.Nal.FA0001-FA 1897	kp	04/ 10/ 2005	1. 218, 78	konto: 201-000 Adela	wykonac bilansowanie
WB002p.02 kjgkjg	Bank	19/ 01/ 2005	500, 00	konto: 400 2Bfree 41-813 Zabrze	brak konta raportu
WB002p.02 ;lkjlkjk K SZ0010	Z.Rej	19/ 01/ 2005	300, 00	konto: 409-100 2Bfree 41-813 Zabrze	brak konta raportu

Rysunek 1.13: Błędy w dokumentach wprowadzonych do kasy i banku

Poprawa błędów

W zależności od przyczyny obok dokumentu, pojawia się odpowiedni komunikat opisujący błąd:

„brak konta raportu” Pozycja została wprowadzona do raportu, w którego nagłówku nie zostało zdefiniowane konto. Należy wprowadzić konto, na przykład w opcji **księgowość - kasjer - raporty: dekretacja** wybierając w polu **RAPORTY** odpowiedni raport i wykonując jego edycję.

„brak dekretu” Pozycja nie posiada wprowadzonego konta. Należy zadekretować.

„nie znaleziono” Błąd mógł powstać np. przy ręcznej zmianie kontrahenta w bazach lub skasowaniu zapłaty z rejestrów i oznacza, że program nie znalazł odpowiedniej zapłaty w rejestrach mimo, że w kasie została ona przeprowadzona jako **zobow, nalez** lub **Z.Rej**.

W takim przypadku należy najpierw pozycję odbilansować w opcji **administracja - bazy** w zakładce **kasa** a następnie powtórnie zbilansować w odpowiedniej bazie.

„wykonać bilansowanie” Pojawia się dla transakcji zadekretowanych na konto rozrachunków (posiadających ryp **R rozrachunki**, lecz posiadających typ **kw** lub **kp**). Należy wtedy wykonać bilansowanie w odpowiedniej opcji (rejestry, dostawcy, odbiorcy), w zależności jakiego konta i bazy dotyczy operacja. Jeżeli wykona się bilansowanie na pozycji typu **kp** lub **kw** zostanie ona zamieniona zgodnie z rodzajem wymaganym w opcji głównej na **nalez, zobow** lub **Z.Rej**.

Jeżeli natomiast transakcja ta została wprowadzona omyłkowo należy wykonać bilansowanie odwrotne, tzn. w odpowiedniej opcji należy „odbilansować” transakcję - spowoduje to, że pozycja typu zobowzobow lub Z.Rej zamieni się na kp lub kw zarówno w bazach kasy jak i zniknie z transakcji.

„**powtórz dekretację**” Występuje inne konto w kasie oraz w rejestrach (na kontrahentach). Wystarczy powtórnie zadekretować dany dokument, bądź wykonać edycję pozycji w opcji **administracja - bazy** zakładka **kasa** i powtórnie zapisać.

Tabela przedstawia typy operacji z zależności od rodzaju płaconego dokumentu. Pierwsza kolumna w tabeli zawiera sposób zapłaty – jest on widoczny w polu **rodzaj** przy wprowadzaniu zapłaty w opcji **księgowość-kasjer-raport kasowy** (raport - bank). Druga kolumna pokazuje prawidłowy typ, z jakim transakcja jest zapisana – typ ten pojawia się na teście. Jeżeli po wykonaniu testu na zestawieniu znajduje

się inny typ niż to wynika z tabeli, operacja została przeprowadzona błędnie.

Sposób zapłaty
należności z magazynu
zobowiązania z magazynu
Zapłata z rejestru VAT, nowy dokument VAT

1.4 Magazyn

1.4.1 VAT magazyn

Opis testu

Numer wydruku	105
Nazwa	test VAT magazyn
Lokalizacja	administracja - testy - VAT magazyn
Zastosowanie	Test zgodności zapisu nagłówków operacji magazynowych z transakcjami.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – numer dokumentu, data, kwota.

Ustawienie opcji

Należy podać daty początkową i końcową okresu, za jaki przeprowadza się test.

Interpretacja wydruku

W programie każda operacja magazynowa zapisywana jest w kilku bazach.

- nagłówków (dostawcy, odbiorcy) – nagłówki faktur, PZ itp. - wartościowo,
- transakcji – wartościowo - ilościowo (każdy towar osobno), wejścia i wyjścia towarów,
- stanu – wejścia zwiększają stan, wyjścia zmniejszają.

W wyniku awarii może okazać się, że dane w programie nie są spójne - tzn. dana operacja jest zapisana inaczej w różnych bazach.

Wydruk po wykonaniu testu w opcji **administracja - testy - VAT magazyn** powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – numer dokumentu, data, kwota.

Poprawa błędów

W większości przypadków wystarczy dany dokument wczytać do poprawy i powtórnie zapisać. Można również skorzystać z opcji **administracja - bazy** ustawiając się na dokumencie i wybierając opcję **napraw wiązanie**.

FW	1/ 05	03/ 06/ 2005	119, 00	r.net:	r. vat:	19, 00
KRU	2/ 05	22/ 06/ 2005	119, 00	r.net:	r. vat:	19, 00
WNT	1/ D/05	05/ 05/ 2005	40, 00	r.net:	r. vat:	- 8, 80

zestawienie obrotow		za okres od dnia 02/01/1900 do dnia 31/12/2078			
	NETTO razem zl	VAT razem zl	BRUTTO razem zl	netto wg stawek zl	vat wg stawek zl

Rysunek 1.14: Błędy w dokumentach magazynowych

1.4.2 Stan magazynu

Opis testu

Numer wydruku	106
Nazwa	test stan magazyn
Lokalizacja	administracja - testy - stan magazyn
Zastosowanie	Test zgodności transakcji towarowych i stanu.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – dla których suma wejść i wyjść (przyjęć i wydań) jest niezgodna ze stanem, co do ilości i/lub wartości.

Ustawienie opcji

Należy podać numer magazynu.

Interpretacja wydruku

Test zgodności transakcji towarowych i stanu. Test wykazuje pozycje, dla których suma wejść i wyjść (przyjęć i wydań) jest niezgodna ze stanem, co do ilości i/lub wartości.

Na wydruku pojawiają się pozycje błędne – nazwa towaru, ilość oraz wartość.

sprzedaz towarow		od dnia	/ /	do dnia	/ /
nazwa	ilosc	wartosc			
BUŁKA MAŁA ZWYKŁA	- 2	- 200, 00			
	RAZEM	- 2		- 200, 00	

Rysunek 1.15: Błędy pomiędzy stanem i transakcjami

Poprawa błędów

Porównując zestawienie **stanu** oraz **transakcji** przy pozycjach wykazanych na teście okaże się, że występują różnice na wydrukach w opcji **administracja - bazy** w zakładce **stan** :

- **zestawienia - historia**
- **zestawienia - stan**

Różnice te mogą być zarówno ilościowe, jak i wartościowe.

Po zlokalizowaniu błędu konieczna jest ingerencja w bazach. Najłatwiej skorzystać z opcji **administracja - bazy ??**.

„**ilość ujemna**” - stan wykazuje więcej pozycji niż transakcje. Wystarczy odpowiednią pozycję wykasować bądź zmniejszyć stan – z zachowaniem właściwej ceny zakupu.

transakcje na magazynie

data	magazyn	1 BUŁKA MAŁA ZWYKŁA		przychód		rozchód		stan		wz	pz
		dowód		ilość	cena	ilość	cena	ilość	wartość		
28/ 04/ 05	nr:	1	pz	10	100, 00			10	1. 000, 00		
22/ 06/ 05	nr:	1	PZo			1	90, 00	9	910, 00	wz 0	0
10/ 12/ 05	nr:	3	FRR	12	100, 00			21	2. 110, 00		

stan towarów magazyn nr 1 na dzień 19/08/2007 różnica stanu i transakcji

Lp.	rodzaj	j/m	ilość	cena zakupu	wartość
1	BUŁKA MAŁA ZWYKŁA	SZT	12	100, 00	1. 200, 00
2	BUŁKA MAŁA ZWYKŁA	SZT	12	100, 00	1. 200, 00
			24	zakup netto	2. 400, 00

Rysunek 1.16: Różnice pomiędzy wydrukiem stanu i transakcji

„**ilość dodatnia**” - stan jest mniejszy, niż wynika to z transakcji. Można ręcznie dopisać do bazy stanu, z zachowaniem właściwej ceny zakupu.

„**tylko wartość**” - stan z transakcjami zgadza się ilościowo, lecz występują różnice wartościowe. Należy skorygować ceny zakupu w transakcjach sprzedaży.

1.5 Księgowość

1.5.1 Test planu kont

Opis testu

Numer wydruku	107
Nazwa	test planu kont
Lokalizacja	księgowość - plan kont w menu pomocniczym wydruk - test .
Zastosowanie	Test poprawności wprowadzenia planu kont i bilansu otwarcia.
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty. Na zestawieniu wykazywane są pozycje błędne – dla których błędnie zostały zaznaczone przełączniki posiada analitykę lub suma bilansu otwarcia analityk jest niezgodna z syntetyką.

Ustawienia opcji

Bez ustawiania.

Interpretacja wyników

Prawidłowe utworzenie i wprowadzenie planu kont oraz bilansu otwarcia jest szczególnie istotne w programie. Błędy powstałe w tej opcji skutkują nieprawidłowymi wydrukami zestawień obrotów i sald - w szczególności wykazywaniem sald na zestawieniu pomiędzy obrotami stron Wn i Ma.

W programie stworzono specjalną funkcję **wydruki-test** mającą za zadanie sprawdzenie poprawności wprowadzenia planu kont i bilansu otwarcia. Są dwa główne rodzaje błędów:

1. Brak właściwego oznaczenia kont analitycznych i syntetycznych.

2. Błędnie wpisany bilans otwarcia:
 - suma obrotów stron WN i MA jest niezgodna,
 - suma BO wprowadzonego na konta analityczne jest różna od BO wprowadzonym na koncie syntetycznym.
3. Nieprawidłowa data przy bilansie otwarcia.

Test planu kont

```

221-1      niezgodna data      01/ 01/ 2007      39311
221        100, 00              150, 00 roznica w BO WN
201      złe zaznaczone POSIADA ANALITYKE
700                                             brak konta syntetycznego

```

⌵

Rysunek 1.17: Pozycje na teście planu kont

Poprawa błędów

Błędy w przypadku należy poprawić na planie kont w opcji **księgowość - plan kont** poprzez edycję, poprawę i zapisanie pozycji.

„**złe zaznaczone POSIADA ANALITYKĘ**” - każde konto syntetyczne (pozasadzające analityką) musi mieć zaznaczone pole **posiada analitykę**,

„**różnica w BO**” - suma BO wprowadzonego na konta analityczne jest różna od BO wprowadzonym na koncie syntetycznym – należy skorygować wprowadzone wartości,

„**niezgodna data**” - data wykazywana przy bilansie otwarcia na koncie analitycznym różna od konta syntetycznego – należy poprawić datę,

„**brak konta syntetycznego**” - nie istnieje konto syntetyczne dla danej analityki – należy założyć.

1.5.2 Zgodność księgi głównej z księgami pomocniczymi

Opis testu

Numer wydruku	108
Nazwa	test k.Główna-k.Pomocnicze
Lokalizacja	administracja - testy - k.Główna-k.Pomocnicze.
Zastosowanie	Test zgodności obrotów i sald kont księgi głównej z odpowiadającymi im księgami pomocniczymi.
Wartość prawidłowa	Kolumny na wydruku nie powinny wykazywać żadnej kwoty. Na zestawieniu pojawiają się kwoty przy kontach, dla których salda są niezgodne.

Ustawienia opcji

Wprowadza się datę początkową i końcową okresu, za jaki wykonywane jest sprawdzenie.

Jest to ten sam test, do wypełnienia w **wydrukach** w opcji **księgowość - wydruki - księgi pomocnicze-salda**. Tabelę, która tam się pojawi, po wybraniu opcji należy wypełnić następująco:

okres	sprawdzana będzie zgodność kont za podany okres oraz narastająco od początku roku,
test	wpisać ☒ ,

sumuj syntetykę wpisać ☑

konto od .. konto do graniczne konta (np. tylko dla konta 202 należy wpisać od 202 do 202), nie podanie żadnego konta powoduje wykonanie testu dla wszystkich kont

Należy pamiętać, że na zestawieniu pojawiają się kolumny "miesięcznie" - czyli za podany okres i "narastająco" – od początku roku do końca okresu.

Interpretacja wyników

Kwoty występujące na otrzymanym zestawieniu oznaczają niezgodności występujące pomiędzy księgą główną i pomocniczymi na tym koncie, przy którym są uwidocznione. W zależności od rodzaju konta, na którym dana niezgodność występuje, różne są sposoby jej lokalizacji i poprawy.

WYKAZ OBROTÓW wg ksiąg pomocniczych						
za okres	01/ 01/ 2007	do 31/12/2007	miesięcznie		narastająco	
	konto		wn	ma	wn	ma
202- 000	ZOBOWIĄZANIA WOBEC DOSTAWC		---	298, 90	---	298, 90
222- 100	PODATEK VAT NALICZONY		53, 90	---	53, 90	---
	RAZEM		53, 90	298, 90	53, 90	298, 90
	SALDO		---	245, 00	---	245, 00

Rysunek 1.18: Test zgodności księgi głównej i pomocniczej

Poprawa błędów

Najczęstszą przyczyną błędów jest:

1. Zaksięgowanie PK na konta księgi głównej pozycji nie związanej z księgami pomocniczymi i nie zamarkowanie jej.

Dotyczy to np. wprowadzenia storna zapisu w księdze głównej. Można to łatwo znaleźć sprawdzając karty kontowe w księdze głównej. Jeżeli oprócz księgowania generowanych znajduje się PK wpisane ręcznie należy sprawdzić, czy jest ono na karcie kontowej ksiąg pomocniczych.

Poprawy można dokonać na dwa sposoby:

- zamarkować PK (w opcji PK-markowanie wybrać właściwy numer PK i nacisnąć klawisz **markowanie**). Jeżeli PK dotyczy rozrachunków z kontrahentami należy skorzystać z drugiej możliwości,
- wpisać przeksięgowanie do rejestru przeksięgowania w opcji **rejestry VAT** jako rejestr *inne księgowanie*.

2. Zaksięgowanie PK na konta księgi głównej pozycji związanej z księgami pomocniczymi i jej zamarkowanie.

Dotyczy to np. przypadkowego markowania rejestru sprzedaży. Wiadomo, że na konto sprzedaży w księgach pomocniczych „wchodzą” wszystkie dokumenty. Jeżeli dodatkowe będzie tam widoczne PK zbiorcze spowoduje to podwojenie obrotów. Sprawdzić to można analizując kartę kontową w księgach pomocniczych - na koncie znajdują się zarówno dokumenty np. faktury sprzedaży, jak i PK dotyczące księgowania rejestru sprzedaży.

Sposób poprawy:

- usunąć markowanie PK (w opcji **PK-markowanie** wybrać właściwy numer PK i nacisnąć klawisz **Enter**).

3. Zaksięgowanie PK na konta księgi głównej pozycji będącej częściowo nie związaną z księgami pomocniczymi, częściowo jednak związaną.

Może się zdarzyć, że do generowanego PK (a więc tego, który nie powinien być widoczny w księgach pomocniczych) zostanie dopisana jeszcze jedna pozycja przeksięgowania, która nie wynika z ksiąg pomocniczych ale powinna się w nich znaleźć.

Sposób poprawy:

- wpisać przeksięgowanie dotyczące części PK, która musi być widoczna w księgach pomocniczych, do rejestru przeksięgowania w opcji **rejestry VAT - inne księgowanie**,

4. Zmiana zapisów w księgach pomocniczych już po zaksięgowaniu i nie uwzględnienie jej w księdze głównej.

Przykładowo może się to zdarzyć jeżeli po księgowaniach nie został zmieniony zakres, uniemożliwiający wpisywanie do ksiąg pomocniczych zapisów wcześniejszych.

Poprawa:

- jeżeli zmiany zostały wykonane prawidłowo tzn. zgodnie ze stanem faktycznym należy wprowadzić korektę na konta księgi głównej. Należy pamiętać, by taki PK posiadał znacznik **automatyczny**.

5. Nie zaksięgowanie wszystkich ksiąg pomocniczych.

Bardzo często zdarza się, że na konta księgi głównej nie został zaksięgowany rejestr kompensat. Aby sprawdzić kompletność księgowania można skorzystać z wydruku pomocniczego w opcji **KSIĘGI POMOCNICZE-salda wg kontrahentów** z ustawieniem przełącznika **wg typu**. Na wydruku tym zgrupowane są wszystkie operacje wg typu np. zapłaty czy kompensaty. W łatwy sposób można porównać go z kartą kontową księgi głównej.

1.5.3 Test księgi głównej

Opis testu

Numer wydruku	109
Nazwa	test księgi głównej
Lokalizacja	księgowość - bazy - baza PK w menu pomocniczym test
Zastosowanie	Weryfikacja dokumentów PK na zgodność sum po stronie WN i MA, oraz prawidłowości księgowania na konta analityczne i syntetyczne
Wartość prawidłowa	Wydruk powinien być pusty.

Ustawienia opcji

Brak ustawień.

Interpretacja wyników

Test ma na celu weryfikację dokumentów PK na zgodność sum po stronie WN i MA, oraz prawidłowości księgowania na konta analityczne i syntetyczne. Test dostępny jest w opcji **księgowość - bazy - baza PK**, po wybraniu z menu lokalnego **test**.

Poprawa błędów

W przypadku wskazania pozycji a błędnym księgowaniu analityki i syntetyki należy wykonać naprawę bazy. Należy wybrać opcję **administracja - narzędzie - operacje na bazie**, a w pojawiające się okienko wpisać polecenie **DZIENNIKSYN rrrr**, gdzie rrr - oznacza rok np. **DZIENNIKSYN 2007**.

Brak zgodności sum na bazach wymaga ingerencji w bazę PK.

1.5.4 Operacje księgowe - niezgodność strony wn i ma

Opis testu

Numer wydruku	110
Nazwa	test operacje księgowe.
Lokalizacja	administracja - testy - operacje księgowe.
Zastosowanie	Weryfikacja dokumentów na zgodność sum po stronie WN i MA.
Wartość prawidłowa	Na wydruku powinny znajdować się jedynie liczby podsumowania obrotów i liczby dekretów. Pojawienie się dokumentów oznacza, że występują na nich błędy.

Ustawienia opcji

Należy ustawić datę początkową i końcową okresu, za jaki będzie tworzone zestawienie.

Interpretacja wyników

Ponieważ do zestawień księgi pomocniczej brane dokumenty wprowadzone do systemu i nie jest wymagana ich prawidłowa dekretecja na poziomie wprowadzania dokumentów, konieczne jest więc sprawdzenie poprawności zadekretowanych dokumentów.

Na zestawieniu pojawiają się dokumenty, które zostały wprowadzone niezgodnie z zasadami programu. Widoczne są numery dokumentów, data wystawienia i kwota. Taki zapis najczęściej oznacza, że dokument nie jest prawidłowo zadekretowany.

Może również zdarzyć się, że obok dokumentu pojawi się komunikat objaśniający błąd.

WYKAZ OBROTÓW wg ksiąg pomocniczych					
za okres	01/ 01/ 2007 konto	miesięcznie		narastająco	
		wn	ma	wn	ma
202- 000	ZOBOWIĄZANIA WOBEC DOSTAWC	---	298, 90	---	298, 90
222- 100	PODATEK VAT NALICZONY	53, 90	---	53, 90	---
	RAZEM	53, 90	298, 90	53, 90	298, 90
	SALDO	---	245, 00	---	245, 00

Rysunek 1.19: Test zgodności księgi głównej i pomocniczej

Poprawa błędów

Jeśli na wydruku pojawia się dokument bez dodatkowego komunikatu – w dekrecie danego dokumentu nie zgadzają się strony Wn i Ma. Najczęstsze przyczyny to:

- **brak dekretu** – wystarczy odnaleźć odpowiedni dokument i wprowadzić brakujący dekret – najwygodniej w opcji **administracja - bazy** w odpowiedniej bazie,
- błędnie **skasowany raport kasowy czy bankowy** (skasowany nagłówek, a nie pozycje raportu) ??,

—
Komunikaty pojawiające się obok dokumentu oznaczają

„**niezgodne 4-490**” - w dekrecie niezgodna są sumy wprowadzone na konta "4" oraz 490.

„**niezgodne 4-5**” - w dekrecie niezgodne są sumy na kontach zespołu "4" oraz "5".

„księgowanie na konto syntetyczne” - dokument został zadekretowany na konto syntetyczne, a nie na jego analitykę. W tym przypadku albo dane konto jest niewłaściwie oznaczone (należy zmienić znacznik w planie kont), albo dekret został wprowadzony na konto syntetyczne – wtedy należy zmienić dekret w dokumencie.

„zaokrąglenia” - w dokumencie wprowadzono pozycję z więcej niż 2 miejscami po przecinku. Widać to będzie w czasie edycji dokumentu – po najechaniu kursorem na dane pole.